

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι (ΘΕ ΠΛΗ 12)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΤΕΛΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ 3 Ιουλίου 2010

Θέμα 1 (20 μονάδες)

Θεωρούμε τον Ευκλείδειο χώρο $\mathbb{R}^4$ και τον υποχώρο του V που παράγεται από τα διανύσματα $u_1 = (2, -1, 3, 2)$, $u_2 = (-1, 1, 1, -3)$ και $u_3 = (1, 1, 9, -5)$.

α) (7 μον.) Να βρείτε μια βάση και τη διάσταση του V .

β) (7 μον.) βρείτε μια βάση και τη διάσταση του ορθογώνιου συμπληρώματος $V^\perp$.

γ) (6 μον.) Δίδεται η γραμμική απεικόνιση $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$ που ορίζεται από τις σχέσεις:

$$f(1, 0, 0) = u_1, \quad f(0, 1, 0) = u_2, \quad f(0, 0, 1) = u_3.$$

Αφού γράψετε τον πίνακα αναπαράστασης της f ως προς την κανονική βάση, να βρείτε τις διαστάσεις της εικόνας Imf και του πυρήνα $Kerf$ της f .

Λύση.

α)

Θεωρούμε τον πίνακα με γραμμές τα u_1, u_2, u_3 δηλαδή τον πίνακα

$$A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & 2 \\ -1 & 1 & 1 & -3 \\ 1 & 1 & 9 & -5 \end{pmatrix}. \text{ Εφαρμόζοντας σ' αυτόν διαδοχικά τις γραμμοπράξεις}$$

$$\Gamma_1 \leftrightarrow \Gamma_3, \Gamma_2 \rightarrow \Gamma_1 + \Gamma_2, \Gamma_3 \rightarrow \Gamma_3 - 2\Gamma_1, \Gamma_2 \rightarrow \frac{1}{2}\Gamma_2, \Gamma_3 \rightarrow \frac{1}{3}\Gamma_3 \text{ και } \Gamma_3 \rightarrow \Gamma_2 + \Gamma_3,$$

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & 2 \\ -1 & 1 & 1 & -3 \\ 1 & 1 & 9 & -5 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 9 & -5 \\ -1 & 1 & 1 & -3 \\ 2 & -1 & 3 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 9 & -5 \\ 0 & 2 & 10 & -8 \\ 0 & -3 & -15 & 12 \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 9 & -5 \\ 0 & 1 & 5 & -4 \\ 0 & -1 & -5 & 4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 9 & -5 \\ 0 & 1 & 5 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

καταλήγουμε στον γραμμοϊσοδύναμο πίνακα:

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 9 & -5 \\ 0 & 1 & 5 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Παρατηρούμε ότι οι μη μηδενικές γραμμές του τελευταίου πίνακα είναι γραμμικά ανεξάρτητες. Άρα μια βάση του V είναι το σύνολο $\{(1, 1, 9, -5), (0, 1, 5, -4)\}$ οπότε $\dim V = 2$.

Εναλλακτικά:

Θεωρούμε τον πίνακα με στήλες τα u_1, u_2, u_3 και εφαρμόζουμε σ' αυτόν διαδοχικά τις γραμμοπράξεις:

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \\ 3 & 1 & 9 \\ 2 & -3 & -5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\Gamma_1 \leftrightarrow \Gamma_2} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & 9 \\ 2 & -3 & -5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} \Gamma_2 \rightarrow \Gamma_2 + 2\Gamma_1 \\ \Gamma_3 \rightarrow \Gamma_3 + 3\Gamma_1 \\ \Gamma_4 \rightarrow \Gamma_4 + 2\Gamma_1 \end{matrix}} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 4 & 12 \\ 0 & -1 & -3 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{\begin{matrix} \Gamma_3 \rightarrow \Gamma_3 - 4\Gamma_2 \\ \Gamma_4 \rightarrow \Gamma_4 + \Gamma_2 \end{matrix}} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Επειδή η 1^η και η 2^η στήλη του τελικού πίνακα έχουν μη μηδενικά οδηγία στοιχεία η 1^η και η 2^η στήλη του αρχικού πίνακα δηλαδή τα u_1, u_2 είναι γραμμικά ανεξάρτητα διανύσματα παράγουν τον χώρο. Συνεπώς αυτά αποτελούν βάση του V και οπότε $\dim V = 2$.

β)

Το στοιχείο $(x, y, z, w) \in V^\perp$ αν και μόνο αν είναι κάθετο στα διανύσματα της βάσης του V , δηλαδή τα u_1, u_2 . Οπότε η βάση του ορθογώνιου συμπληρώματος θα προκύψει από τη λύση του ομογενούς συστήματος με επαυξημένο πίνακα:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 2 & 0 \\ -1 & 1 & 1 & -3 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 1 & 1 & -3 & 0 \\ 2 & -1 & 3 & 2 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 1 & 1 & -3 & 0 \\ 0 & 1 & 5 & -4 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 0 & -4 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 5 & -4 & 0 \end{array} \right)$$

Από όπου έχουμε :

$$x = -4z + w$$

$$y = -5z + 4w \quad \text{και τελικά}$$

$$(x, y, z, w) = (-4z + w, -5z + 4w, z, w) = z(-4, -5, 1, 0) + w(1, 4, 0, 1)$$

Τα $(-4, -5, 1, 0), (1, 4, 0, 1)$ παράγουν το ορθογώνιο συμπλήρωμα $V^\perp$ και είναι εύκολο με τη χρήση του ορισμού να δούμε ότι είναι γραμμικά ανεξάρτητα. Οπότε αποτελούν βάση του ορθογώνιου συμπληρώματος $V^\perp$.

γ)

Ως πίνακας της απεικόνισης ως προς τις κανονικές βάσεις είναι ο πίνακας με στήλες τα $u_1 = (2, -1, 3, 2), u_2 = (-1, 1, 1, -3)$ και $u_3 = (1, 1, 9, -5)$

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \\ 3 & 1 & 9 \\ 2 & -3 & -5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\Gamma_1 \leftrightarrow \Gamma_2} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & 9 \\ 2 & -3 & -5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} \Gamma_2 \rightarrow \Gamma_2 + 2\Gamma_1 \\ \Gamma_3 \rightarrow \Gamma_3 + 3\Gamma_1 \\ \Gamma_4 \rightarrow \Gamma_4 + 2\Gamma_1 \end{matrix}} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 4 & 12 \\ 0 & -1 & -3 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{\begin{matrix} \Gamma_3 \rightarrow \Gamma_3 - 4\Gamma_2 \\ \Gamma_4 \rightarrow \Gamma_4 + \Gamma_2 \end{matrix}} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Επειδή η 1^η και η 2^η στήλη του τελικού πίνακα έχουν μη μηδενικά οδηγία στοιχεία η 1^η και η 2^η στήλη του αρχικού πίνακα δηλαδή τα $u_1 = (2, -1, 3, 2)$, $u_2 = (-1, 1, 1, -3)$ είναι γραμμικά ανεξάρτητα διανύσματα αποτελούν βάση του χώρου εικόνα της απεικόνισης, άρα $\dim \text{Im } f = 2$. Οπότε $\dim \text{Ker } f = 3 - \dim \text{Im } f = 1$

Θέμα 2 (20 μονάδες)

$$\text{Εστω } A = \begin{pmatrix} -1 & 4 & -2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -6 & 0 \end{pmatrix} \in M_3(\mathbb{R}).$$

α) (10 μον.) Βρείτε το χαρακτηριστικό πολυώνυμο, τις ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα του A .

β) (5 μον.) Εξετάστε αν ο A διαγωνοποιείται και εάν ναι βρείτε τον αντιστρέψιμο πίνακα P και τον διαγώνιο D έτσι ώστε $D = P^{-1}AP$.

γ) (5 μον.) Υπολογίστε τον πίνακα A^{2011} .

Λύση. α) Το χαρακτηριστικό πολυώνυμο του A είναι

$$\begin{aligned} \det(A - xI) &= \det \begin{pmatrix} -1-x & 4 & -2 \\ 0 & 1-x & 0 \\ 0 & -6 & -x \end{pmatrix} = -(x+1) \det \begin{pmatrix} 1-x & 0 \\ -6 & 0-x \end{pmatrix} = -(x+1)(x(x-1)+0) = \\ &= -x(x-1)(x+1) \end{aligned}$$

Άρα οι ιδιοτιμές του A είναι 0 και 1, -1. Τα ιδιοδιανύσματα του A είναι οι λύσεις των εξισώσεων

$$A \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, (A - I) \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \text{ και } (A + I) \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Για τη πρώτη εξίσωση έχουμε τις λύσεις

$$z \begin{pmatrix} -2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, z \in \mathbb{R} \text{ για τη δεύτερη εξίσωση οι λύσεις είναι } y \begin{pmatrix} 8 \\ 1 \\ -6 \end{pmatrix} y \in \mathbb{R} \text{ και για την τρίτη}$$

$$x \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, x \in \mathbb{R}.$$

Όλες αυτές οι λύσεις εκτός της μηδενικής είναι τα ιδιοδιανύσματα του A .

β) Επειδή ο πίνακας έχει 3 διακεκριμένες ιδιοτιμές (οπότε και 3 γραμμικά ανεξάρτητα ιδιοδιανύσματα) διαγωνοποιείται με πίνακες διαγωνοποίησης:

$$P = \begin{pmatrix} -2 & 8 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & -6 & 0 \end{pmatrix} \text{ και } D = P^{-1}AP = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

γ) Ισχύει:

$$A = PDP^{-1} = P \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} P^{-1} \Leftrightarrow A^{2011} = PD^{2011}P^{-1} = P \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}^{2011} P^{-1}$$

$$= P \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1^{2011} & 0 \\ 0 & 0 & (-1)^{2011} \end{pmatrix} P^{-1} = PDP^{-1} = A$$

Θέμα 3 (20 μονάδες)

α) (6 μον.) Υπολογίστε το όριο της ακολουθίας $a_n = \left(\frac{n+4}{n-1}\right)^{n+3}$ $n = 2, 3, \dots$.

β) (7 μον.) Να εξεταστεί ως προς τη σύγκλιση η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos(n) + \sin(n)}{2^n}$.

Υπόδειξη: Εξετάστε την απόλυτη σύγκλιση της σειράς φράσσοντας τον γενικό όρο της σειράς από γενικό όρο γνωστής για τη σύγκλιση της σειράς.

γ) (7 μον.) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{2 - \sqrt{x}}{3 - \sqrt{x+5}}$. Καθορίστε το πεδίο ορισμού της $f(x)$ και να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 4} f(x)$.

Λύση

i) Έχουμε $\lim a_n = \lim \frac{\left(1 + \frac{4}{n}\right)^n \left(1 + \frac{4}{n}\right)^3}{\left(1 - \frac{1}{n}\right)^n \left(1 - \frac{1}{n}\right)^3} = \frac{\lim \left(1 + \frac{4}{n}\right)^n \lim \left(1 + \frac{4}{n}\right)^3}{\lim \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n \lim \left(1 - \frac{1}{n}\right)^3} = \frac{e^4 \cdot 1}{e^{-1} \cdot 1} = e^5$.

ii) Για το γενικό όρο της σειράς έχουμε $|a_n| = \left| \frac{\cos(n) + \sin(n)}{2^n} \right| = \frac{|\cos(n) + \sin(n)|}{2^n} \leq \frac{|\cos(n)| + |\sin(n)|}{2^n} \leq \frac{1+1}{2^n} = \frac{1}{2^{n-1}}$.

Θεωρούμε τη σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^{n-1}}$ η οποία συγκλίνει, καθώς $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^{n-1}} = 2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$ και

η $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$ συγκλίνει ως γεωμετρική με $|r| = \frac{1}{2} < 1$. Από το κριτήριο σύγκρισης

συμπεραίνουμε ότι και $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ συγκλίνει και άρα και η $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ συγκλίνει.

iii) Για το πεδίο ορισμού της $f(x)$ έχουμε τους εξής περιορισμούς $x \geq 0$, λόγω της ύπαρξης στον αριθμητή της ρίζας $\sqrt{x}$, $x \geq -5$ (λόγω της ύπαρξης στον παρονομαστή της ρίζας $\sqrt{x+5}$) και $\sqrt{x+5} \neq 3$ η ισοδύναμη $x+5 \neq 9$, δηλαδή $x \neq 4$. Συνεπώς το πεδίο ορισμού της $f(x)$ είναι το σύνολο $[0, 4) \cup (4, +\infty)$. Για να βρούμε το $\lim_{x \rightarrow 4} f(x)$, επειδή η $f(x)$ για $x=4$ δεν ορίζεται, πολλαπλασιάζουμε αριθμητή και παρονομαστή επί την συζυγή

παράσταση του παρανομαστή και έχουμε:

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow 4} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(2 - \sqrt{x})(3 + \sqrt{x+5})}{4 - x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 4} \frac{3 + \sqrt{x+5}}{2 + \sqrt{x}} = \frac{3 + \sqrt{4+5}}{2 + \sqrt{4}} = \frac{3}{2}\end{aligned}$$

Εναλλακτικά : Μπορούμε να εφαρμόσουμε και τον κανόνα του L'Hospital αφού το πρώτο όριο δίνει την απροσδιόριστο μορφή

$$\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{2 - \sqrt{x}}{3 - \sqrt{x+5}} \stackrel{0/0}{=} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{-\frac{1}{2\sqrt{x}}}{-\frac{1}{2\sqrt{x+5}}} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{x+5}}{\sqrt{x}} = \frac{3}{2}$$

Θέμα 4 (20 μονάδες)

α) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = ax^3 + \beta x^2 - x - 1$. Υποθέτουμε ότι η $f(x)$ παρουσιάζει τοπικά ακρότατα στα σημεία $x = -1$ και $x = \frac{1}{3}$.

i) (3 μον.) Να υπολογισθούν οι συντελεστές a και β .

ii) (7 μον.) Να προσδιορισθούν τα διαστήματα στα οποία η $f(x)$ είναι αύξουσα ή φθίνουσα, τα διαστήματα στα οποία η $f(x)$ στρέφει τα κοίλα προς τα πάνω, τα κοίλα προς τα κάτω καθώς και τα σημεία καμπής της.

β) (5 μον.) Να υπολογισθεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{e^x - 2}{e^x + 1} dx$.

Υπόδειξη: χρησιμοποιείτε μέθοδο αντικατάστασης και στη συνέχεια ανάλυση σε κλάσματα.

γ) (5 μον.) Να υπολογισθεί το ολοκλήρωμα $\int_0^{\frac{\pi}{3}} x \cos(3x) dx$.

Υπόδειξη: χρησιμοποιείτε παραγοντική ολοκλήρωση.

Λύση

α) i) Ισχύει $f'(x) = 3ax^2 + 2\beta x - 1$. Για τα τοπικά ακρότατα θα πρέπει να ισχύει

$f'(-1) = f'\left(\frac{1}{3}\right) = 0$, δηλαδή $3a - 2\beta - 1 = 0$ και $a + 2\beta - 3 = 0$ που σημαίνει $a = 1$ και $\beta = 1$.

ii) Η $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα (αντίστοιχα γνησίως φθίνουσα) σε ένα διάστημα (c, d) αν $f'(x) > 0$ (αντίστοιχα $f'(x) < 0$) για κάθε $x \in (c, d)$. Συνεπώς η $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα για όλα τα x που ικανοποιούν την

$f'(x) = 3x^2 + 2x - 1 = 3(x+1)\left(x - \frac{1}{3}\right) > 0$. δηλαδή για όλα τα x με $x > \frac{1}{3}$ ή $x < -1$. Η

$f(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα αν $-1 < x < \frac{1}{3}$. Η $f(x)$ στρέφει τα κοίλα προς τα πάνω αν $f''(x) = 6x + 2 > 0$, δηλαδή για $x > -\frac{1}{3}$. Η $f(x)$ στρέφει τα κοίλα προς τα

κάτω αν $f''(x) = 6x + 2 < 0$, δηλαδή για $x < -\frac{1}{3}$. Προφανώς το σημείο καμπής είναι στο $x = -\frac{1}{3}$.

β) Χρησιμοποιούμε τη μέθοδο της αντικατάστασης, θέτοντας $u = e^x$ έχουμε $dx = \frac{du}{u}$, οπότε $\int \frac{e^x - 2}{e^x + 1} dx = \int \frac{u - 2}{(u + 1)u} du$. Αναλύοντας το υπό ολοκλήρωση κλάσμα έχουμε $\frac{u - 2}{(u + 1)u} = \frac{A}{u} + \frac{B}{u + 1} = \frac{(A + B)u + A}{(u + 1)u}$, οπότε $A = -2$ και $B = 3$. Έτσι έχουμε $\int \frac{e^x - 2}{e^x + 1} dx = -2 \int \frac{du}{u} + 3 \int \frac{du}{u + 1} = -2 \ln|u| + 3 \ln|u + 1| + c = -2x + 3 \ln(e^x + 1) + c$

γ)

$$\int x \cos(3x) dx = \frac{1}{3} \int x (\sin(3x))' dx = \frac{1}{3} (x \sin(3x) - \int \sin(3x) dx) =$$

$$= \frac{1}{3} (x \sin(3x) - \int (-\cos(3x))' dx) = \frac{1}{3} (x \sin(3x) + \frac{1}{3} \cos(3x)) + c =$$

$$= \frac{1}{3} (x \sin(3x) + \frac{1}{3} \cos(3x)) + c$$

Οπότε

$$\int_0^{\frac{\pi}{3}} x \cos(3x) dx = \frac{1}{3} \left(\frac{\pi}{3} \sin\left(3 \cdot \frac{\pi}{3}\right) + \frac{1}{3} \cos\left(3 \cdot \frac{\pi}{3}\right) \right) - \frac{1}{3} \left(0 \sin(3 \cdot 0) + \frac{1}{3} \cos(3 \cdot 0) \right) = -\frac{2}{9}$$

Θέμα 5 (20 μονάδες)

α) Έρευνα έδειξε ότι η πιθανότητα αύξησης στην συνολική ζήτηση ενός προϊόντος κατά τον επόμενο χρόνο είναι 70%. Στην περίπτωση που πράγματι υπάρξει αύξηση, τότε η πιθανότητα να υπάρξει αύξηση των πωλήσεων ενός συγκεκριμένου εισαγωγέα κατά τον επόμενο χρόνο είναι 80%. Στην περίπτωση που δεν υπάρξει αύξηση στη συνολική ζήτηση του προϊόντος, τότε η πιθανότητα να υπάρξει αύξηση των πωλήσεων του συγκεκριμένου εισαγωγέα κατά τον επόμενο χρόνο είναι 50%.

i) (5 μον.) Να υπολογισθεί η πιθανότητα κατά τον επόμενο χρόνο οι πωλήσεις του συγκεκριμένου εισαγωγέα να αυξηθούν.

ii) (5 μον.) Να υπολογισθεί η πιθανότητα κατά τον επόμενο χρόνο η συνολική ζήτηση του προϊόντος και οι πωλήσεις του συγκεκριμένου εισαγωγέα να αυξηθούν.

ii) (5 μον.) Αν οι πωλήσεις του συγκεκριμένου εισαγωγέα παρουσιάσουν αύξηση κατά τον επόμενο χρόνο να υπολογισθεί η πιθανότητα ότι και η συνολική ζήτηση του προϊόντος θα παρουσιάσει αύξηση.

Υπόδειξη: Ορίστε τα ενδεχόμενα:

Σ : το ενδεχόμενο να υπάρξει συνολική αύξηση της ζήτησης.

A : το ενδεχόμενο να υπάρξει αύξηση των πωλήσεων του εισαγωγέα.

β) (5 μον.) Τα μηνιαία έσοδα μιας επιχείρησης είναι τυχαία μεταβλητή X που ακολουθεί την κανονική κατανομή $X \approx N(\mu, \sigma^2)$ με παραμέτρους $\mu = 150000$ και

$\sigma=20000$. Ποια η πιθανότητα η επιχείρηση να ξεπεράσει τις 180000 σε έσοδα ένα συγκεκριμένο μήνα. (Δίδεται ότι $\Phi(1.5) = 0.9332$)

(Δεν είναι απαραίτητο να γίνουν οι διαιρέσεις των δεκαδικών τιμών που προκύπτουν στις αριθμητικές παραστάσεις της άσκησης αυτής.)

Λύση α) Ορίζουμε τα ενδεχόμενα

Σ : το ενδεχόμενο να υπάρξει συνολική αύξηση της ζήτησης $P(\Sigma) = 0.7$
και επομένως $P(\Sigma') = 0.3$.

A : το ενδεχόμενο να υπάρξει αύξηση των πωλήσεων του εισαγωγέα

Για τις πιθανότητες δίδεται.

$P(A/\Sigma)$: η πιθανότητα να υπάρξει αύξηση των πωλήσεων του εισαγωγέα δεδομένου ότι υπήρξε συνολική αύξηση της ζήτησης. $P(A/\Sigma) = 0.8$.

Επίσης

$P(A/\Sigma')$ η πιθανότητα να υπάρξει αύξηση των πωλήσεων του εισαγωγέα δεδομένου ότι δεν υπήρξε συνολική αύξηση της ζήτησης $P(A/\Sigma') = 0.5$.

i) Η ζητούμενη πιθανότητα είναι η $P(A)$ για την οποία ισχύει:

$$P(A) = P(A/\Sigma)P(\Sigma) + P(A/\Sigma')P(\Sigma') = 0.8 \cdot 0.7 + 0.5 \cdot 0.3 = 0.71$$

ii) Η ζητούμενη πιθανότητα είναι η $P(A \cap \Sigma)$ με

$$P(A \cap \Sigma) = P(A/\Sigma)P(\Sigma) = 0.56.$$

iii) Η πιθανότητα που ζητείται είναι με

$$P(\Sigma/A) = \frac{P(A \cap \Sigma)}{P(A/\Sigma)P(\Sigma) + P(A/\Sigma')P(\Sigma')} = \frac{0.56}{0.8 \cdot 0.7 + 0.5 \cdot 0.3} = \frac{56}{71}.$$

β) Γνωρίζουμε ότι $X \approx N(\mu, \sigma^2) \Rightarrow Z = \frac{X - \mu}{\sigma} \approx N(0,1)$. Επομένως

$$P(X > 180000) = P\left(\frac{X - 150000}{20000} > \frac{180000 - 150000}{20000}\right) = P(Z > 1.5) = 1 - \Phi(1.5) = 0.0668.$$